

Zaštita prava radnika

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 22 | Nivo: Pravni fakultet, Banja Luka

UVOD

Ustavom je predviđeno da svako lice ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava u zakonom utvrđenom postupku. Svakome je zagarantovano pravo na žalbu ili drugo pravno sredstvo protiv odluke kojom se rešava o njegovom pravu ili na zakonom zasnovanom interesu.

Ostvarivanje prava radnika znači njihovu redovnu realizaciju na način i po uslovima utvrđenim zakonom, kolektivnim ugovorom i opštim aktom. Zaštita prava radnika se koristi kada dođe do sukoba, tj. spora u postupku ostvarivanja tih prava, između radnika kao subjekata prava i preduzeće, odnosno poslodavca kao nosioca obaveza da obezbede određeno pravo. Pošto prava radnika iz radnog odnosa mogu biti pojedinačna i kolektivna, to dolazi i do pojedinačnih i kolektivnih sukoba, odnosno radnih sporova u njihovoj realizaciji, što znači da su utvrđeni i odgovarajuću načini za njihovo rešavanje.

Preciznije govoreći u vezi sa utvrđivanjem i zaštitom prava radnika potrebno je ukazati na činjenicu uzajamnosti prava, obaveza i odgovornosti stranaka u radnom odnosu. Ono što je pravo radnika to je za preduzeće, odnosno poslodavca obaveza i obrnuto. Dakle, kada se govori o ostvarivanju i zaštiti prava radnika neminovno je govoriti i o obavezama preduzeća ili poslodavaca s tim u vezi. Njihovo pravo iz radnog odnosa znači obavezu radnika, te se može govoriti i o ostvarivanju i zaštiti njihovih prava ako u realizaciji istih dođe do sukoba sa radnikom. Ti sukobi se obično manifestuju u slučajevima kada radnik ne izvršava svoje obaveze i dužnosti. Tada se otvara pitanje njegove odgovornosti ili prestanka radnog odnosa.

O pravima i obavezama radnika odlučuje poslodavac pojedinačnim pravnim aktima (odlukama, rešenjima) i tim povodom se uglavnom javljaju sukobi, tj. sporovi. Iako radnici ne odlučuju o pravima i obavezama poslodavaca, kao druge stranke u radnom odnosu oni ipak učestvuju u utvrđivanju tih prava i obaveza. Prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca kao druge stranke u radnom odnosu utvrđuju se opštim pravnim aktima (zakonom, kolektivnim ugovorom, i opštim aktom).

Radno-pravna ovlašćenja direktora (poslodavca), tiču se regulisanja i ostvarivanja kako pojedinačnih tako i kolektivnih prava zaposlenih. Najveći dio ovlašćenja odnosi se na pojedinačna prava, ali neka ovlašćenja zadiru i u domen kolektivnih prava. Na primer funkcionisanje sindikalnih prava i sloboda jednim delom se reguliše pojedinačnim kolektivnim ugovorom, koji zaključuje direktor i sindikat preduzeća; realizacija prava zaposlenih na učešće u upravljanju preduzećem posredstvom saveta zaposlenih, može delom biti utvrđeno kolektivnim ugovorom na nivou preduzeća; kod ostvarivanja prava na štrajk direktor ima određeni ovlašćenja, a naročito u delatnostima od javnog interesa.

Što se tiče radnopravnih ovlašćenja direktora u oblasti regulisanja pojedinačnih prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih, njegova ovlašćenja se tiču zaključivanja kolektivnih ugovora na nivou preduzeća. Direktor donosi opšti akt kojim se utvrđuju radna mjesta, vrsta i stepen stručne sprema i drugi uslovi za rad na određenom radnom mjestu.

1. OSTVARIVANJE I ZAŠTITA POJEDINAČNIH PRAVA ZAPOSLENIH

1.1 Odlučivanje o pravima i obavezama radnika

O pravima i obavezama radnika iz radnog odnosa odlučuje organ poslodavaca, a to je direktor ili drugo lice ovlašćeno statutom ili aktom osnivanja. Ovlašćeno lice može putem pismene punomoći, ovlastiti drugo lice da odlučuje o svim ili pojedinačnim pravima i obavezama iz radnog odnosa. O pravima i obavezama radnika iz radnog odnosa odlučuje se u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com